

Evaluatie mastitisvaccinatie

1/29

EEN GREEP UIT DE PRAKTIJK

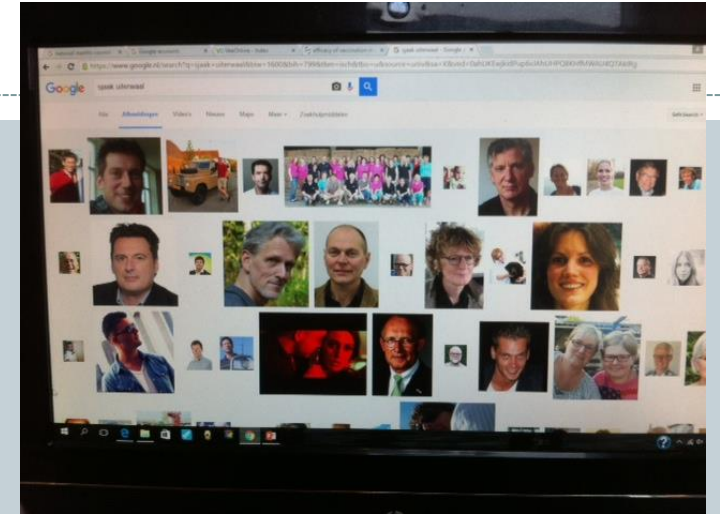
UIERGEZONDHEIDSPANEL

25-11-2015

Slingeland
Dierenartsen

- Sjaak Uiterwaal
- Uitgeloot → HAS Den Bosch (1996-2001)
- Diergeneeskunde (2007 afgestudeerd)
- Kranenburg, Duitsland
- Sinds 2009 Slingeland Dierenartsen (Aalten – Silvolde)
  - Achterhoek
  - Gemengde praktijk
  - 16 dierenartsen, waarvan 10 landbouwhuisdieren
  - 25.000 melkkoeien, 250 melkveebedrijven
  - Grote maatschap (12)
  - Lol

Programma

3

- Aanleiding
- Wat wilde ik weten?
- Mastitisvaccinatie (Startvac®)
- Resultaten
  - Sjaak
  - Calculator Hipra
- Conclusie
- Discussie

Aanleiding (1)

4

- Evaluatie behandeling Klebsiellamastitis zomer 2015
  - Onvoldoende Klebsiella-monsters verzameld
  - Staat nog steeds op mijn to-do-list (ter rechtvaardiging van 3^e keuze ab's)

Dan maar mastitisvaccinatie evalueren

- Twijfel over de werking onder de dierenartsen
- Twijfel bij de veehouders

Aanleiding (2)

5

Gebruik Startvac®

- Binnen onze praktijk sinds eind 2013
- 10 bedrijven (6% van de praktijkveestapel)
  - 4 bedrijven ongeveer gelijk begonnen (medio 2014)
    - ✦ 2 x reden: hoog celgetal
    - ✦ 2 x reden: te veel ernstige acute mastitis

Wat wilde ik weten?

6

- Verloop van het (tank)celgetal
- Minder uitval (afvoer) van dieren vanwege uierproblemen?
- Actuele celgetal vaarzen en 2^e kalfs koeien
- Minder (ernstige) klinische mastitisgevallen?
- Minder nieuwe gevallen?
- Betere genezing?

- Betere melkproductie?
- Kosten/ baten

Werking Startvac volgens Hipra

7

- Geen genezing van chronische gevallen (St. aureus)
- Minder nieuwe infecties: R_0 vermindering van 44% (St. aureus)
- Minder heftige mastitis (gram negatieve infecties)
- Betere genezing (met of zonder therapie)
- Verbetering celgetal
- Aantal klinische mastitisgevallen ↓

Opzet (1)

8

- Bedrijven vaccineren nu allemaal een jaar
- Voor de voet weg (iedere 3mnd)
- Pinken vanaf 4 maanden dracht (praktijkvaccinatieprotocol)
  - Eerste vaccinatie pinken een maand vóór de koppelvaccinatie
- Jaar vóór vaccinatie (periode 1) vergelijken met 1^e vaccinatiejaar (periode 2)
- Periode 2 gaat in 6wkn na 1^e vaccinatie (2wkn na booster)

Opzet (2)

9

- Zoveel mogelijk vanuit PIR-DAP (betrouwbaar)
- Retrospectief
- Aantal injectoren vanuit Viva
- Veehouders hebben aantal mastitisbehandelingen geturfd
- Bedrijven hebben verder minimale veranderingen doorgevoerd

Uit pir-DAP

10

- Tankcelgetal
- Celgetal bij afvoer
- Celgetal aanwezige vaarzen en 2^e kalfs koeien

- 2 jaar terugkijken in pir-DAP (trucje)
  - Tijdens het laden van een PDF-document URL kopiëren en plakken in balk, vervolgens maand en jaar aanpassen

4 bedrijven

11

- **Bedrijf “W”**, 140 koeien aan de melk;
  - gestart vanwege celgetalprobleem
  - Datum aanvang: 27-08-2014
- **Bedrijf “X”**; 230 koeien;
  - mn. vanwege celgetalprobleem
  - Datum aanvang: 18-07-2014
- **Bedrijf “Y”**; 120 koeien;
  - mn. acute ernstige mastitisgevallen (secundair St. aureus)
  - Datum aanvang: 24-07-2014
- **Bedrijf “Z”**; 45 koeien;
  - acute ernstige mastitisgevallen
  - Datum aanvang: 11-11-2014

Tankcelgetal

12

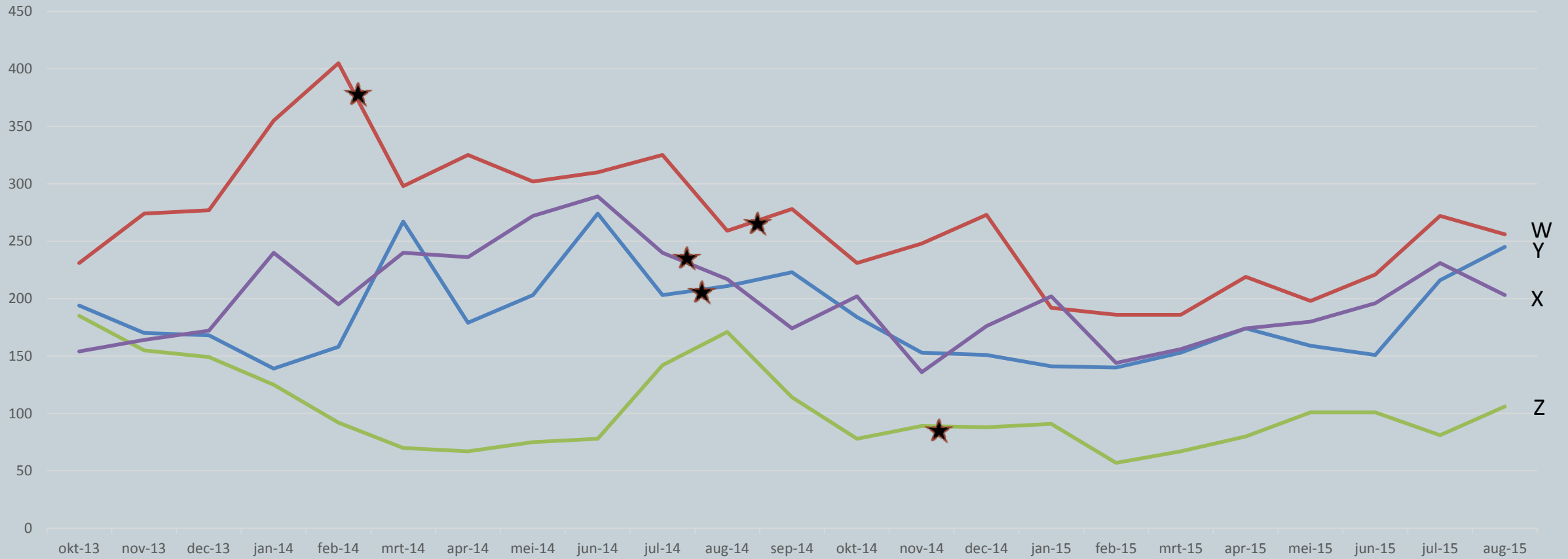
- Pir-DAP: overzichten, uiergezondheid, celgetal uitslag, tankcelgetal

Verloop tankcelgetal

13

Tankcelgetal

★ Aanvang vaccinatie

Celgetal bij afvoer (1)

14

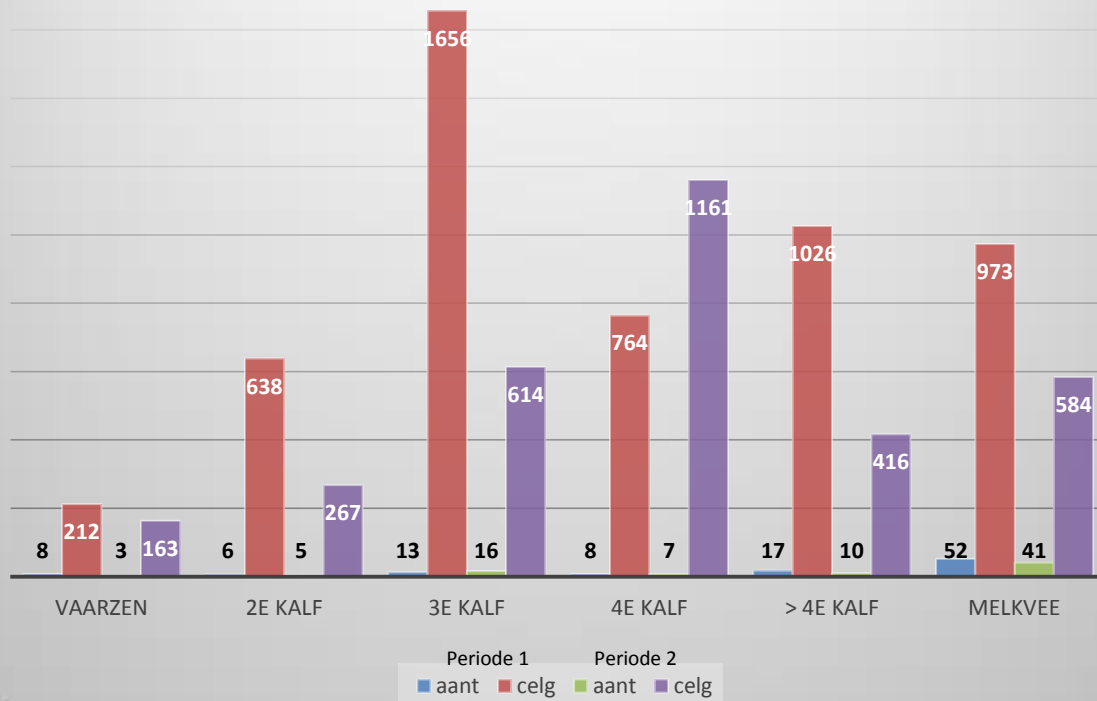
- Pir-DAP: overzichten, duurzaamheidsmonitor, afgevoerde dieren

Celgetal bij afvoer (2)

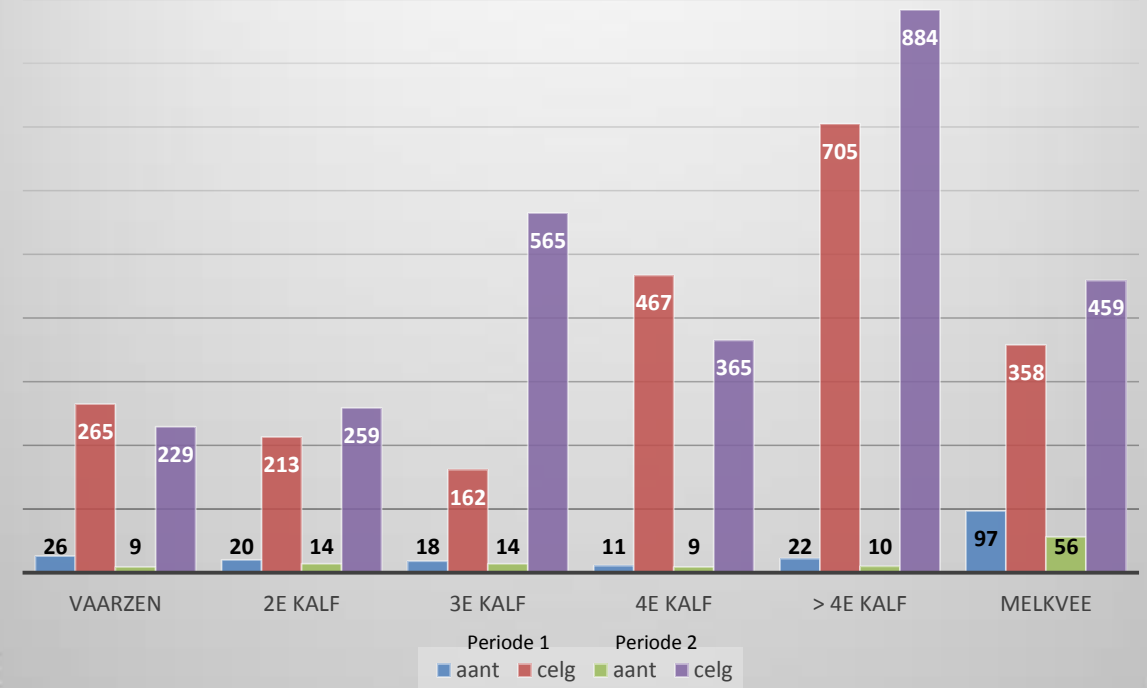
St. aureus bedrijven

15

Celgetal bij afvoer icm aantal afgevoerde dieren "W"

Celgetal bij afvoer icm aantal afgevoerde dieren "X"

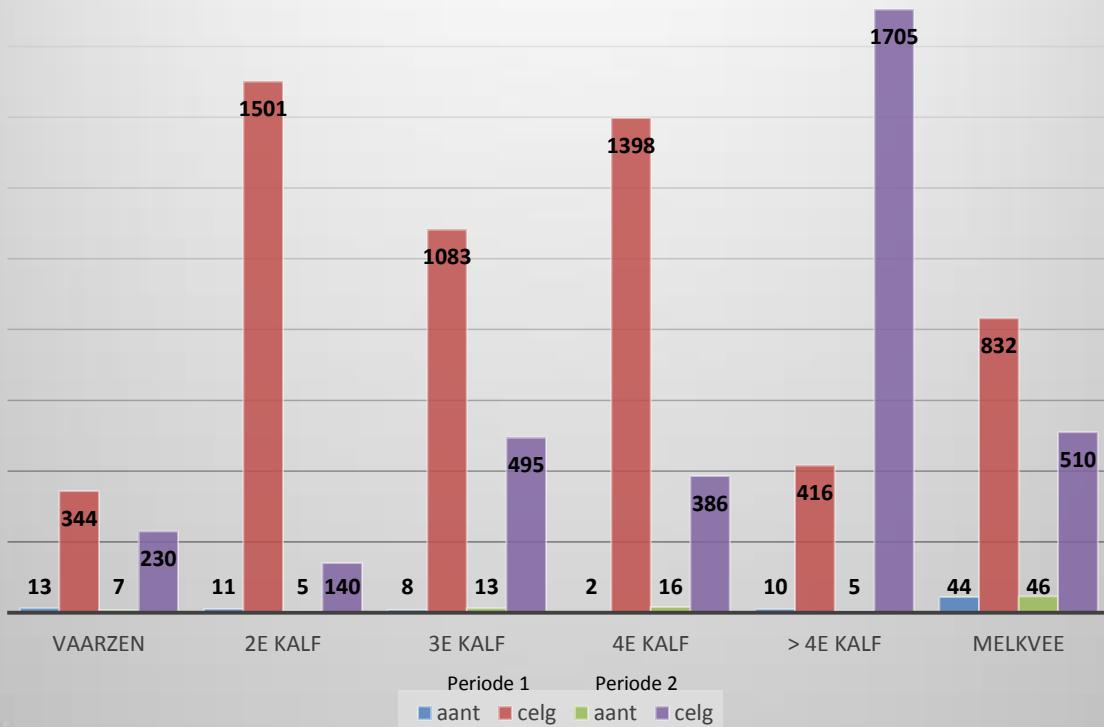

Celgetal bij afvoer (3)

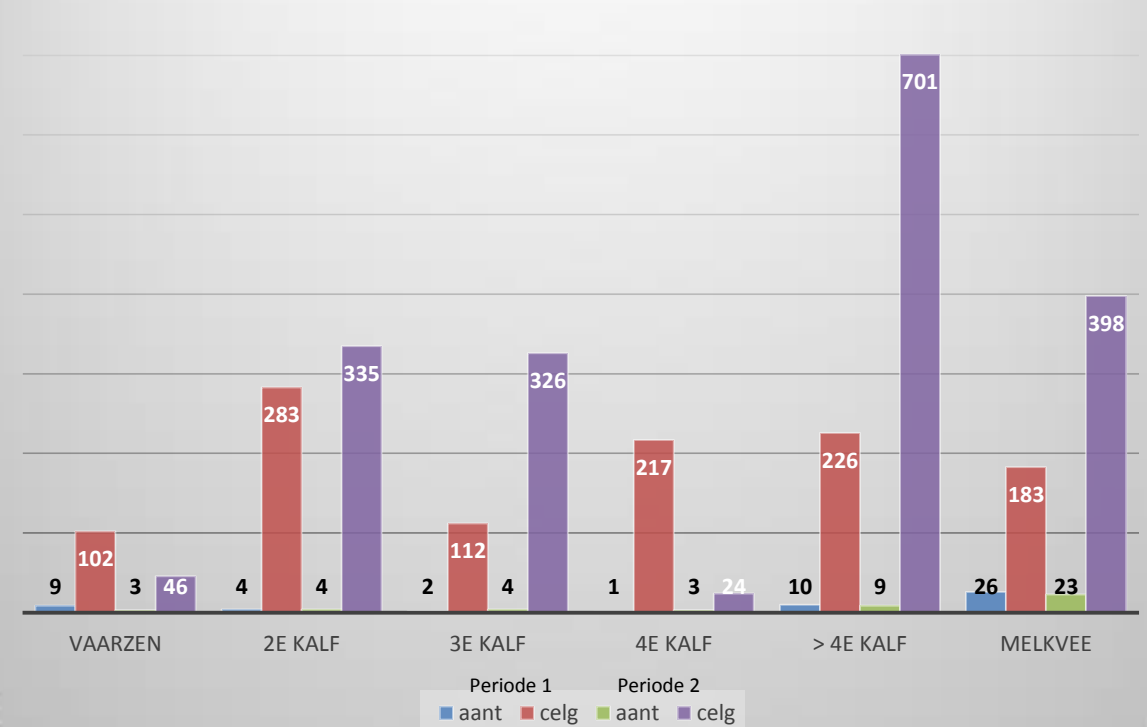
E. coli-bedrijven

16

Celgetal bij afvoer icm aantal afgevoerde dieren "Y"

Celgetal bij afvoer icm aantal afgevoerde dieren "Z"

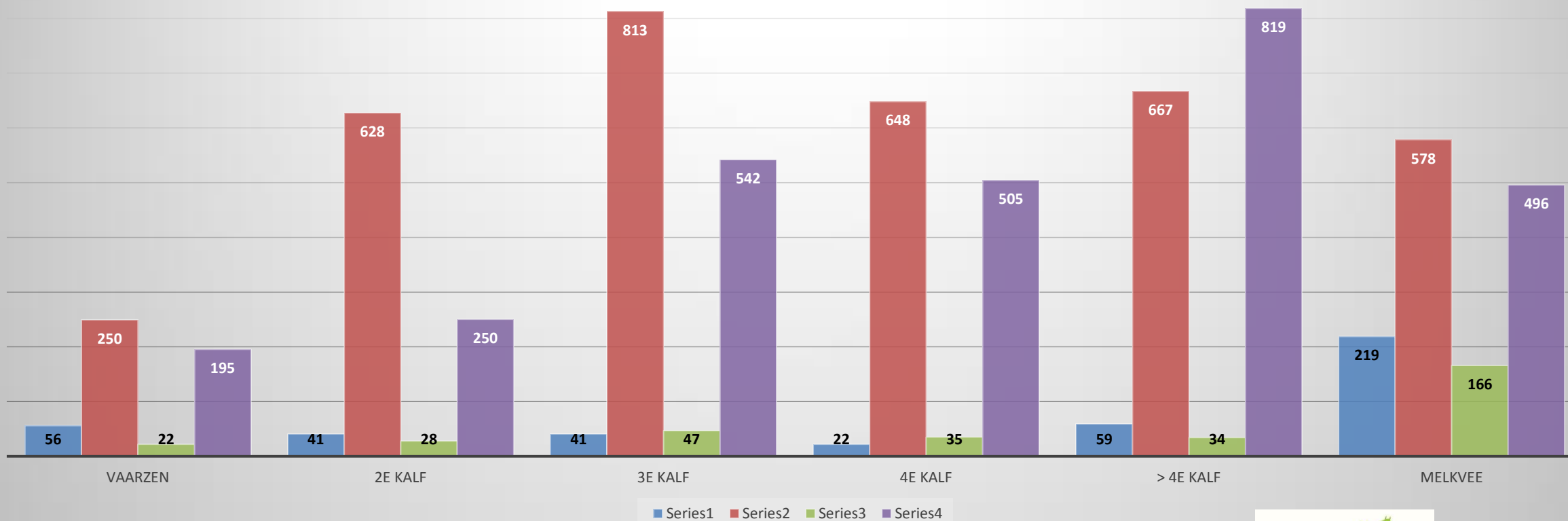

Celgetal bij afvoer (4)

17

Celgetal bij afvoer icm aantal afgevoerde dieren

Celgetal vaarzen en 2^e kalfs koeien (1)

18

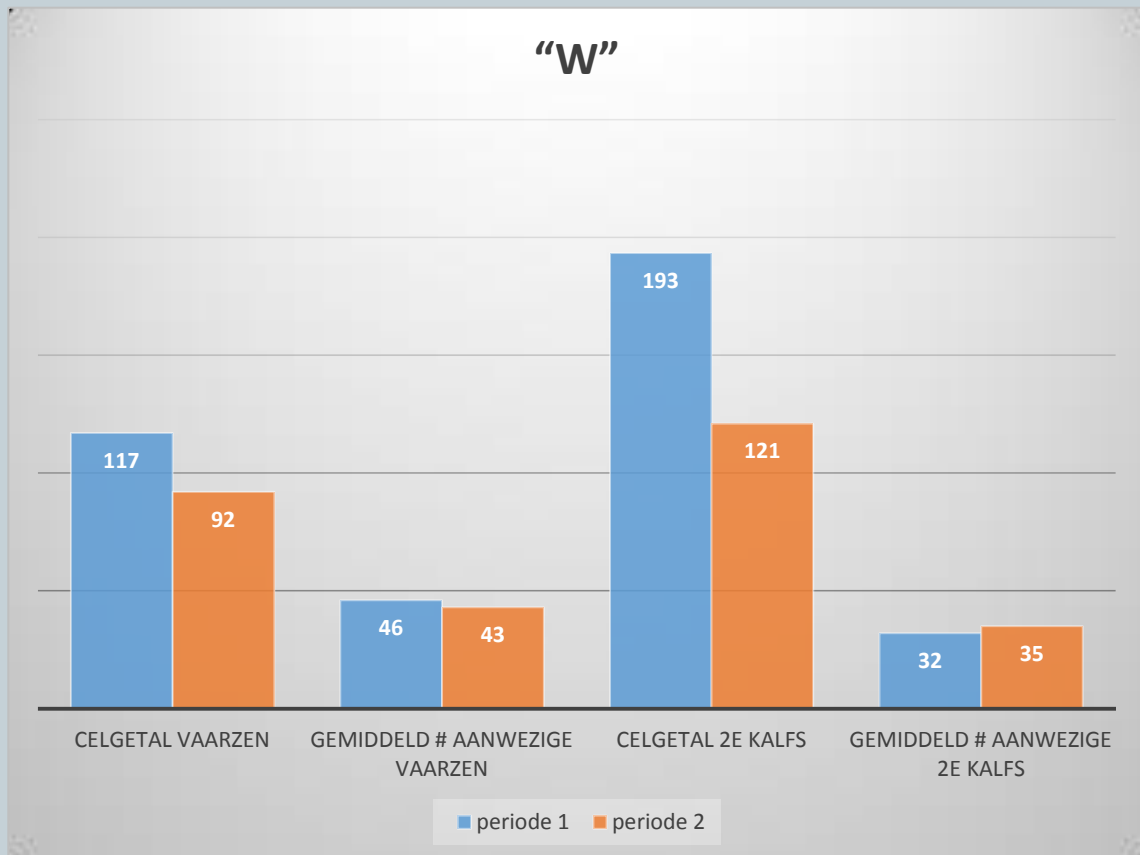
- Pir-DAP: overzichten, uiergezondheid, celgetal uitslag, 4 of 6 weeks overzicht
- Volgens het werkingsmechanisme zou dit moeten dalen (mn. in geval van celgetalbedrijven)

Celgetal vaarzen en 2^e kalfs koeien (2)

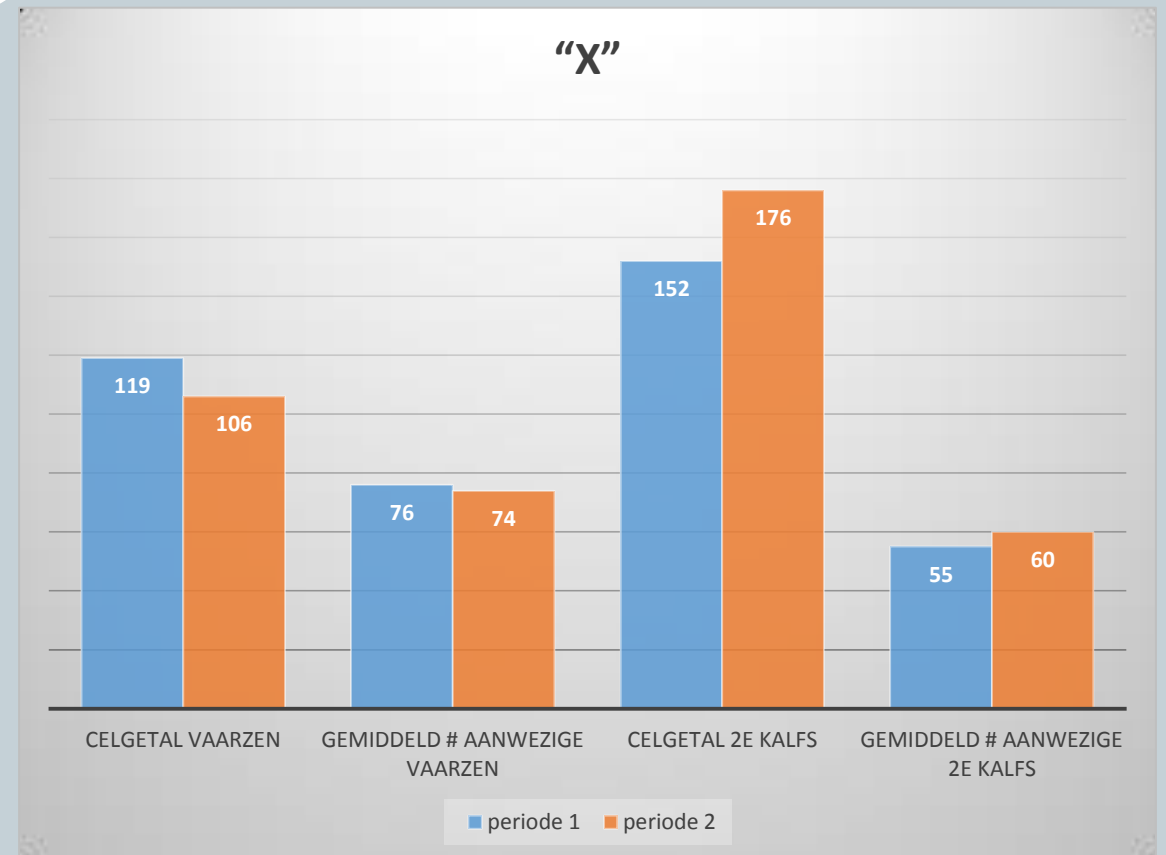
St. aureus bedrijven

19

“W”

“X”

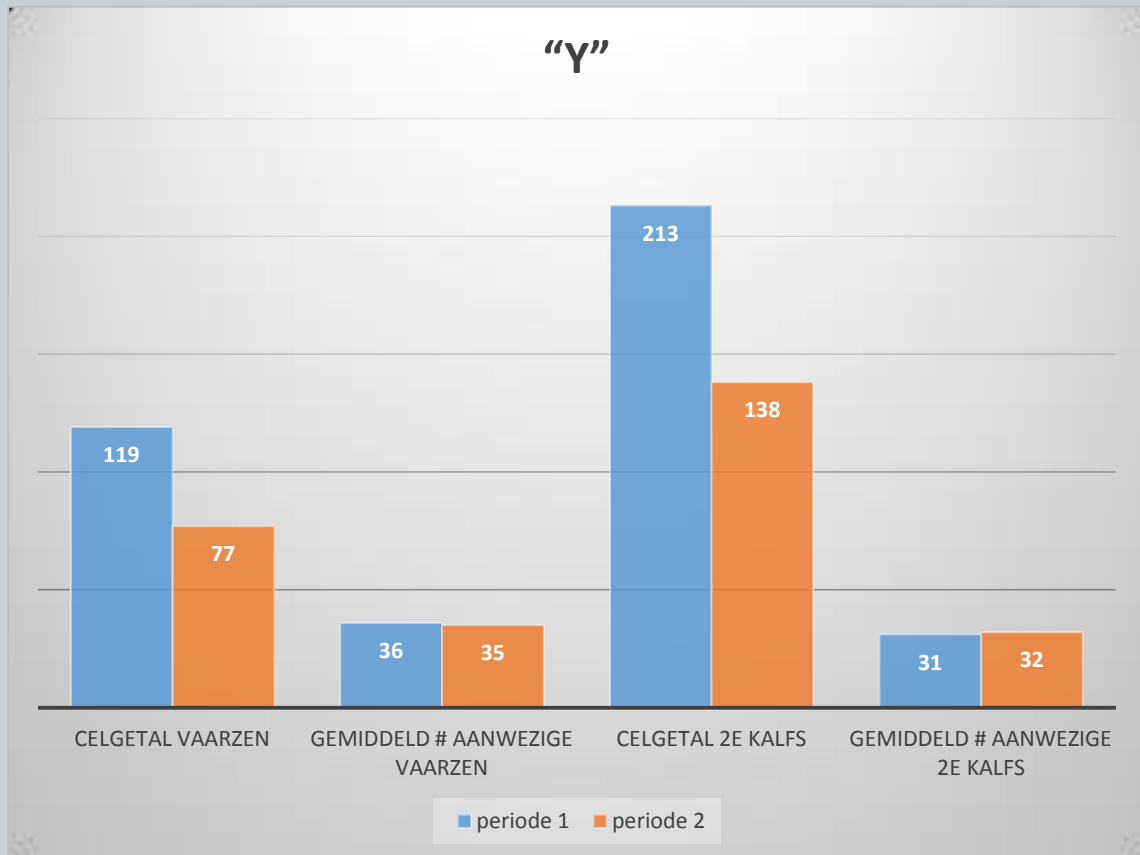

Celgetal vaarzen en 2^e kalfs koeien (3)

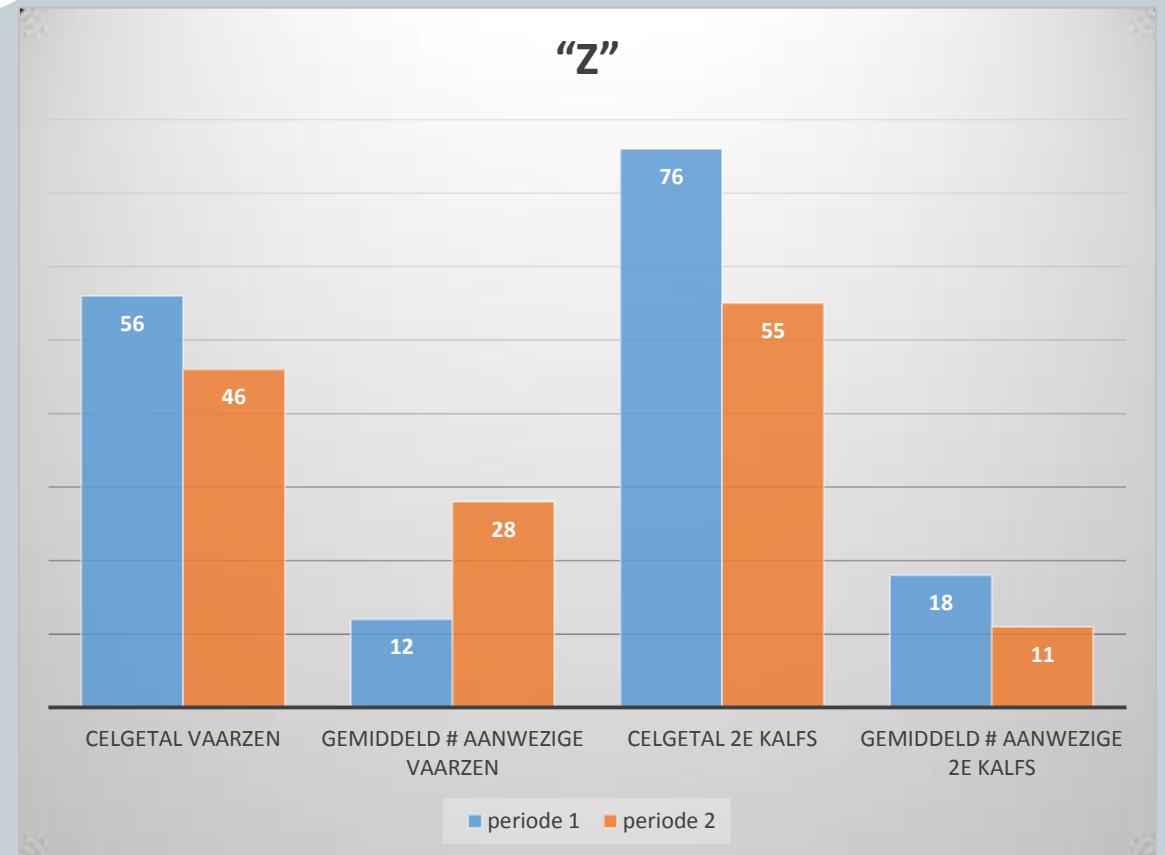
E. coli-bedrijven

20

“Y”

“Z”

Aantal mastitisgevallen

21

- Vraag aan de veehouder
  - Coliverdacht of “gewone” mastitis
  - Afvoer vanwege uierproblemen
- Aantal injectoren uit Viva (omgerekend naar 2x daagse injector)
- Aantal BO's uit Viva

Aantal mastitisgevallen behandeld (2)

St. aureus bedrijven

22

Celgetalbedrijven	W		X	
	periode 1	periode 2	periode 1	periode 2
Aantal melkgevende koeien	130	150	238	223
Aantal mastitsgevallen	-	-	50 *	28
Aantal coliverdacht	-	-	-	-
Aantal overige mastitisgevallen	-	-	-	-
Aantal injectoren	72	132	308	144
Aantal BO's	0	3	10	6
Aantal BO's met gevoelige stam	0	3	2	1
Aantal afvoer	-	-	-	-
* hiervan zijn er 16 behandeld op basis van celgetal				

- : onbekend

Aantal mastitisgevallen behandeld (3)

E. coli-bedrijven

23

E. Coli bedrijven	Y		Z	
	periode 1	periode 2	periode 1	periode 2
Aantal melkgevende koeien	118	123	78	80
Aantal mastitsgevallen	21	21	15	9
Aantal coliverdacht	10	9	-	-
Aantal overige mastitisgevallen	12	13	-	-
Aantal injectoren	216	59	132	48
Aantal BO's	-	20	3	4
Aantal BO's met gevoelige stam	0	8	3	1
Aantal afvoer	9	6	0	0

- : onbekend

Conclusie

24

- Lager tankcelgetal bij celgetalbedrijven
- Gemiddeld celgetal bij afvoer lager (496.000 versus 578.000)
- 4 uit 4 daling celgetal aanwezige vaarzen
- 3 uit 4 daling celgetal aanwezige 2^e kalfs koeien
- Minder dierafvoer (166 vs 219)
- Minder injectoren (383 vs 728)
- Minder mastitisgevallen (58 vs 86)

- Hipra calculator minder optimistisch

Discussie

25

- Geen individuele koegegevens bekeken
- Reden van afvoer onbekend (uierprobleem ja/nee)
- Wat was er gebeurd als we niet hadden gevaccineerd?
- Strakke afkapwaarden vanuit Viva
- Oorzaak verschil in calculator van Hipra en eigen celgetalwaarden?
  - nét andere periodes?
  - 0,3 liter minder bij stijging van 50.000 cellen/ml
- Betere melkproductie?

Dank u!